

Raguhild

# Skjernøyposten



— ORGAN FOR SKJERNØYFOLK UTE OG HJEMME —

NR. 3      **SOMMER 1989**      21. ÅRG.

## DYRSTAD SKOLE ER BLITT MUSEUM

Skjernøy Historielag har overtatt driften av Dyrstad skole. Vi vil lage liv i det gamle skolehuset igjen. I vinter og vår har vi vært på farten rundt om i distriktet og samlet inn eldre skolemateriell. Søndag 13. aug. var det offisiell åpning av museet. Været var nydelig den dagen og takk for det, for meningen var at åpningen skulle ha vært 29. juli, men da kom regnet, etter uker med tørke og godt gammeldags sommervær.

Kl. 14.00 hadde vi satt som klokkeslett for åpning av arrangementet. Folk kom, i overkant av 150 stk. var samlet foran skolestua.

Undertegnede ønsket alle hjertelig velkommen og orienterte om programmet utover dagen. Og på det stod følgende: Hjalmar Hansen og Arthur Dyrstad fortalte om hvordan det var å være elev på Dyrstad skole med Amalie Jacobsen som lærerinne. De hadde mye gøy og interessant, som kanskje vil komme på trykk i Skjernøyposten ved en senere anledning.

En gjeng fra Skjernøyrevyen hadde laget skuespill over skolen i eldre tider. Flott utkledd og med "lærer" Torbjørn Berge i spissen ankom de. Læreren ville høre dem en etter en om hva de hadde lært i løpet av skoleåret. Noen hadde lært veldig mye, andre heller lite. Vi som fikk oppleve denne skoletimen fikk oss mang en god latter. Ellers var det sang, utlodning, tippekonkurranse, støvlekast, lynlotteri og souvenirbutikk.

Undertegnede leste opp et kapittel som min farfar Christian Pedersen Dyrstad (f. 1870, d. 1942) hadde skrevet og her fikk vi innblikk i skolens historie, som du kan lese om her i Skjernøyposten. Da kl. var vel 17.00 var arrangementet over og undertegnede takket for denne gang.

Rita Dyrstad Solvang.

OM DYRSTAD SKOLEHUS.

Avskrift av kaptein Christian Pedersen Dyrstad's skrevne erindringer fra hans barndom på Stjernøen. Her følger et utdrag om omgangsskolen han gikk i og om starten av Dyrstad skolehus.

Originale skriftstykket er utlånt og tatt avskrift av med tillatelse av kaptein Peder Chr. Pedersen, Ekely i Mandal 29.1.1971.

"Barnetallet holt sig dengang runt 25 barn i Dyrstad skolekreds. Nu har samme kreds 5 skolebarn.- Når vi så var ferdige med middagsmåltidet var det at ta heien fat. Det var ikke nøie med at komme tilbake øf efter en times forløb. Det blev ofte 2 timer. Det var ikke så skjelden at Nils (Fondebø) skolemester kom helt op mod Sundsdalen mit inde i Stjernøya og ropte på barna efter middagspausen. Det var heller ikke skjelden at han kom og skulde robe barna ind, og han saa at legen gik rigtig lystig. Og da sa som regel skolemesteren; Aa hooi hooi. De har det saa jilt e kan ikke robe di enda. - Det er ganske ufattelig hvordan der kunne stues ind de 25 barn i disse vanlige smaa værelser. Men det gik. Men lerdommen blev heller ikke stor og stort kunde man heller ikke vente under slige forhold. Skolematerialerne stod i samme forhold som skolen forøvrig. De vanlige bøger var Nytestamenter, Bibelhistorie, Forklaring og Katekismus. Saavit jeg husker var der nogle faa lesebøger som hørte skolen til. Men jeg tror nesten altid at vi brugte testamentet naar der skulde leses. Jeg erindrer en gang at tre av de største guttene kom paa skolen med hver sit exemplar av Jensens læsebog og med anmodning til skolemesteren om han vilde skrive deres navn i bogen. Dette blev en hel høitidelighed og skolemesteren holt en hel formaningstale at nu maatte de gaa lige hjem og takke sine forældre saa hjertelig for denne store gave. Saa satte han sig i al høitidelighed til at skrive navn. Og med sinuvanlig vakre haandskrift; Denne bog tilhører o.s.v. En av disse bøger er fremdeles i minn eie.

Den beste erindring jeg har fra omgangsskolen er fra Stjernesund. Der fant antagelig de meste begivenheder sted. Veien mellom Stjernesund og Dyrstad var den gang meget vanskelig at gaa. Spesielt var det den beryktede Kirkekleiva. Vinterdag var det ogsaa et meget farlig sted. Naar det var frostveir svulmet isen nemlig op i store volker nedover den bratte kleiv og nedenfor i Kirkeviga var det jo bare en stenur..Var det saa sne over isen var det rent livsfarlig. Men vi barn gjorde som regel kort proses av Kirkekleiva naar det var godt føre. Det var som regel bare at sette sig paa tina og benytte den som kjelke ned kleiva. Men det var heller ikke skjelden at bunden gik ud av tina og stoppestykkene, melkeflaske, tavle og andre skolerekvisiter laa spredt over en stor del av Kirkevigen. Men naar et slikt havari var skjedd var det almindelig deltagelse i uhelet og vedkommende blev ved gjensidig bistand alltid i slig forfatning at han kunde fortsette til skolen. - Kirkeviga var forøvrig et meget interessant sted. Dette var jo i seilskutenes tid og med mange forlis. Naar høst og vinterstormene satte ind med paalandsveir, var her alltid noget at finde på strandan. Der blev enkelte ganger av skolebarnan fundet noget av verdi. Saa blev det sat som fast regel, og det blev holt, at samtlige barn som hørte skolen til maatte kaste en sten som løfte paa at vilde vere med at dele fundet i Kirkeviga. Den som ikke hadde kastet løftestenen hadde ingen ret til bytet. - Stjernesund var dengang største gaard med de fleste opsidere og altsaa hadde den lengste skoletid. Naar skolen var ferdig der flyttet den til Dyrstad og videre til Valvig efter samme regel, 2 dager i hvert hus. Naar skolen var ferdig på Vesterøia var det at flytte de faa skolematerialer til Farestad. Farestad skolekreds har aldrig holt omgangsskole i min tid. Skolen holtes den gang i et leiet lokale. Skoletiden varsaavit jeg ved, 12 uger i hver kreds.

# SKJERNØYPOSTEN

- ORGAN FOR SKJERNØYFOLK UTE OG HJEMME -

Redaktør: Sigurd Aalvik  
Tlf. 043-68611

I redaksjonen: Håkon Karlsen,  
Georg Walvick og Norvald  
Jenssen.

Adr.: Skjernøy, 4500 Mandal.

Postgirokonto: 5425368.

Kontakt i USA:  
Mrs. Elinor Kristiansen,  
853 - 58 st.,  
Brooklyn N.Y. 11220.

Abonnementspris pr. år kr. 30.-  
USA \$ 5.-

## litt fiskeprat



En fin sommer er forbi, men de store fiskefangster er uteblitt. Makrellfisket har vært svært dårlig til denne tid, det er mest småmakrell og den er vanskelig å bli av med. Notbåtene har nesten ingenting fått. Her er en god del makrell å se, men den går i stim sammen med småsild, som er så liten at den setter seg fast i den finmaska nota, så det er et enormt arbeide å få nota rensset igjen. Silda er også så små at den ikke er salgsvare, så fiskerne har gitt opp å kaste etter den. Og dorgefisket er heller ikke kommet i gang, så makrellfisket er bare en skygge av hva det var for bare noen få år siden. Flere har gått over til å fiske krabber eller "paltorsk", som har

gitt et godt resultat. Den har vært uvanlig fin i år og er betalt med kr. 5 pr. stk. og med dagsfangster fra 100 til 150, blir det en daglønn for dem som driver med opptil 30 teiner.

Ellers har det vært en god del laks i sommer, men fisket var veldig begrenset. Krogarna kunne en bare ha ute 8 fiskedager i hele sommer, mens den gamle kilenota er kommet til heder og verdighet igjen. Den kunne en fiske med 4 dager i uka i vel 2 måneder. Især ute ved Oddeknubben ble det tatt godt med laks. En må nok langt tilbake i tida for å kunne vise til et slikt resultat. Også i krogarna ble det tatt enkelte gode fanester, helst laks i størrelse 3 til 5 kg.

Rekefisket har også tatt seg opp etter en dårlig periode i vinter og vår. Men nå i det siste har det blitt enkelte ukefangster på 2000 kg. og det er jo en stor lysning.

Ålefisket er dårlig, all grastanga er borte, antagelig etter algeinvasjonen i fjor sommer. Den ålen som er fisket er tatt ute på "bløan" ved de ytterste holmene, og der er en jo avhengig av godt vær, da en må ha rusene på grunt vann. Så alt dette gjør at fisket er dårligere i år.

Her er en del småsei og en del storsei, men ingen store mengder.

Så vi får si tvi-tvi og håpe på bedring i alt fiske utover høsten.



På vei til skolen. Lærer Torbjørn Berge fører an langs vegen.

# UNGDOMSFORENINGEN



Så er også sommeren 1989 forbi og igjen står vi foran høstens virksomhet i kapellet. Det blir åpningsfest søndag 3. sept. Videre blir det utlodning med inntekt til Kretsen senere i sept. Møteuke vil bli fra 17. til 22. okt. Og krabbe festen blir den 20. okt. 11. juni hadde Ungdomsforeningen tur til Hille. Det var et strålende sommervær og frammøtet var godt. Vi tok, som er par ganger før, inn i Østvågen hos Bernhard Olsen, hvor han har et greit jorde vi kan være på. Og her er det greit for de små. Denne gang startet turen på formiddagen og vi hadde med oss middag og kaffe. Her var det også rebusløp og andre leker. Andakten var ved Bjarne Christensen.

I år lyktes det å ha fisketur igjen, etter at de to siste årene har vært avlyst på grunn av dårlig vær. Men denne fredagskvelden 7. juli, var været som så å si hele måneden - fint. Turen gikk til Sandøy i indre Oddsundet, og frammøtet var godt. Som tradisjonelt var vår prost, Stensager med og holdt andakten.

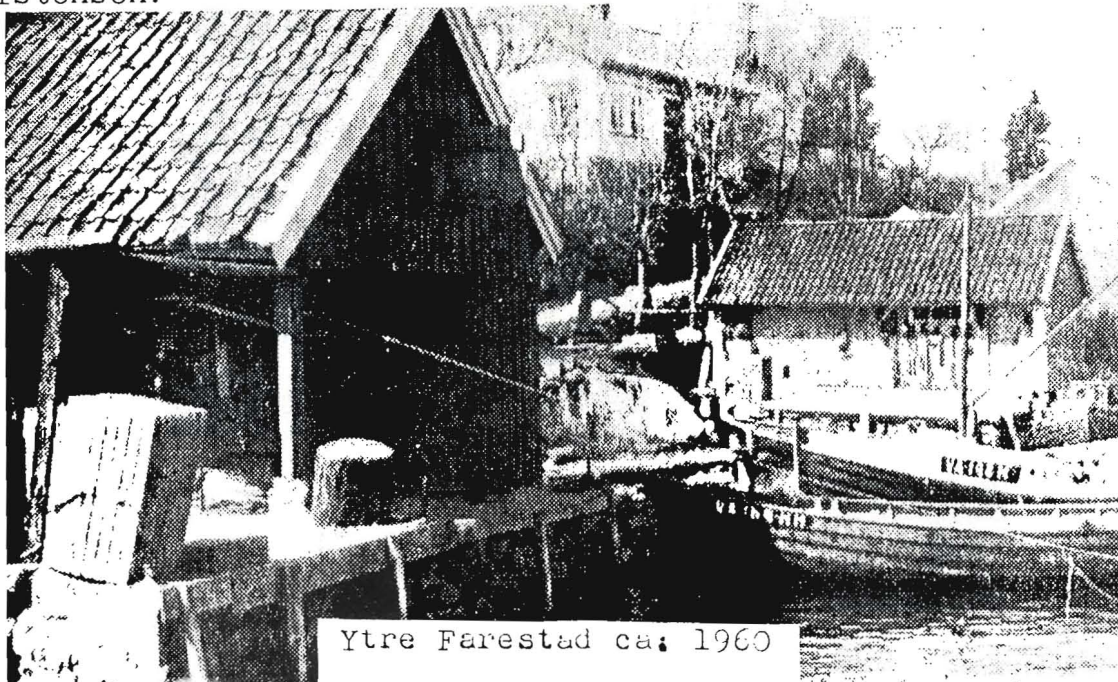
16. juni ble det arrangert kakeutlodning, med vaffel- og pølse salg m.m. i kapellhagen (det var en vakker kveldsstund). Alt dette gikk til inntekt til stoler i storesalen. Det kom inn mye penger, nesten like mye som til Ungdomsforeningens utlodning.

Men så ble det også loddet ut over 50 kaker. Totalbeløpet er nå etter sommeren kommet opp i nærmere 80.000, men det mangler ennå en del, så gaver til dette mottas med takk. Kan hende i løpet av høsten vil det være mulig å gå til innkjøp av nye stoler til storesalen.

I høst blir det også valg av nytt menighetsråd, etter 4 år som rådet har sittet. Det er gledelig at flere av medlemmene har stilt seg villig til gjenvalg for nye 4 år.

Må så troen få bo i våre hjerter så vi i Ungdomsforeningen må få gå en rik høst i møte.

XXXXXXXXXXXXXXXX



Ytre Farestad ca: 1960

fra side 2.

Men av disse 12 uger var der 2-3 ugers frivillig skole paa sommeren. disse frivillige skoleuger blev ialfald for Stjernøya benyttet som tvungen skole. Nils Fodnebø slutet som skolemester og Syvert Ro blev ansatt som lærer på Stjernøya og med lærer Ro kom der ogsaa nesten en høiere og bedre kultur over Stjernøya. Ro var pedagog i ordets fulde betydning. Han blev som alle sine forgjengere kalt skolemester. Men Ro sa paa sin lune beskjedne ~~måte~~ maade; Jeg er ingen mester jeg er bare lærer. Og dermed blev denne stilling altid senere benevnt med lærer, istedenfor som hidtil skolemester. -- Straks Ro begynte som lærer sente han bort fra skolen alle som ikke var fult skolepliktige og blandt dem var undertegnede. Jeg blev meget skuffet. Jeg var glad i at gaa paa skole, muligens for at der var mere morro der end hjemme. Ro insaa naturligvis at lokaliteterne var slig at skulde han komme nogen vei med skolen, maatte han ha litt rum. Lærer Ro var en meget eiendommelig mand. Alt hvad han satte sig for fik han gjenem og det på en tid da de økonomiske evner slet ikke var flotte. Han var slet ingen taler, men hans agitasjonsevner var langt ud over det vanlige. Straks efter han var kommet til øia begynte han at agitere for nytt skolehus i Dyrstad kreds. Det var heller ikke lenge før han hadde agitert slig at han hadde faat hele kredsens inbyggere med at bygge ny skole for Dyrstad skolekreds uden at gaa veien om de komonale myndigheder. Det gik serdeles fort. Tomas Lindland Holum blev ahtat til at bygge huset. Det skulde vere en laftbygget stue paa 18 x 20 fod, med forstue. Huset blev bygget ferdig paa Lindland og av kredsens samtlige opsidere bleb det saa transporteret i to store makreldrivgarnsbaade til Odderura, lige nedenfor der skolen skulde bygges. Det blev et kontant udleg paa 12 1/2 daler paa hver opsider, i første omgang. Et aar senere skulde jo huset ha kledning og da blev det ny udligning. Det var mange penger efter den tids begreb. Det var i 1877,- og huset gjorde tjeneste som skole i 50 aar til 1927 da der blev bygd skole på Farestad for hele øia. Aaret efter gik Farestad skolekreds til realisering av samme plan. Kredsen bygde selv sin egen skole paa samme maade som Dyrstad skolekreds. Men kontant udleget pr. opsidder blev temmelig mindre, da her var flere opsidere.

Det var en stor begivenhed da Dyrstad skolehus stod ferdig og presten Elefsen i egen høie person kom ud forat invie det. Elefsen var forøvrig en meget interesert skolemand. Hver somer møte han altid op ved examen og man fik det intryk at det var en mand som fulgte nøie med i skolens udvikling. Han var, saa vidt jeg ved, skolestyrets formand i al den tid han var sogneprest i Mandal. Saasnart Ro hadde faaet realisert planen angaaende skolehuset paa begge sider av øia, begynte han at arbeide for et bibliotek for Stjernøia. Det var heller ikke lenge før han hadde faaet befolkningen med sig saa der blev inkjøbt endel bøger og det var da heller ikke lenge før det blev en ganske stor samling og har da ogsaa existert til for ikke mange aar siden, da de resterende bøger gik ind i det nuverende skolebibliotek. Lærer Ro følte sig sikkert langt mere tilfreds da han begyndte skolen i sit nye lokale, og da fik ogsaa vi, som i omgangsskolen var bortvist grundet plasmangel adgang til skolen. Nu var der jo god plas. Ogsaa vi skolebarn syntes det var serdeles greit med det nye skolelokale. Men romantiken i omgangsskolen, den syntes nu aligevel at vere slut. Og den gamle frihed vi før hadde i Nils skolemesters tid, den var det ganske slut med. Lærer Ro forlangte lydighed av sine elever og det fik han fult ud inne i skolestua. Men den ubundne frihed i friluft var det verre med. Som han senere sa, som eldre mand, jeg var paa besøg hos ham i Birkenes; Barnan var jo nesten halvville da jeg kom til Stjernø.

## MITT MØTE MED LILLESAND.

Lillesand var den gang et lite sted med snevre grenser til nabokommunen Vestre Moland og med et innbyggertall oå rundt et tusen. Etter overtakelsen av en tekstilforretning som et eldre ektepar ønsket å selge p.g.a. alder, åpnet jeg forretningen den 3. mai 1938 - i samme bransje.

Forholdene økonomisk var som på så mange andre steder små, med ganske mye arbeidsledighet. Av industri var det Kalvild Tresliperi som hadde flest ansatt med ca. 80 mann, ellers var det parkettfabrikk, en del sagbruk og litt småindustri. Den gang gikk Lillesand-Flaksvannbanen i jevn trafikk med last til Birkeland og med tømmer i retur fra Flaksvann til havna her for å legges i flåter for videre transport sjøveien. Passasjertrafikken var nedlagt noen år tidligere da bilene overtok. Jeg har kjent endel fra Skjernøya som har reist med banen til Ungdomsskolen på Birkeland fra Lillesand, og det var den gang litt av en begivenhet for de unge.

Nabokommunen V. Moland var mere enn dobbelt så stor som L.sand med ganske store gårder, etter våre forhold og det var spesielt skogsdrift som skaffet mange arbeidsplasser.

Forretningen: Den første tiden var det ganske tøfft med stor konkurranse med forretninger som hadde drevet i årevis og som hadde sin kundekrets. Imidlertid fant jeg ut etter en tid at det var en del "lekkasje" med kunder til nabobyene i øst og vest og da spesielt dameklær. Jeg la da om vareutvalget som viste seg å være riktig og folk kunne handle på stedet uten de kostbare reisene. Men omsetningen i tiden mai-desember var ikke større enn en dags handel i julehandelen i desember i 70-80 årene. Det ble et bedre år i 1939 og jeg fikk høre ordtaket "Nye koster feier best". Så kom krigsårene med mangel av alle slags varer og ikke minst tekstil, men det blir for mye å skrive noe nærmere om disse problemer.

Byen: Det var en vakker by jeg kom til. Alle husene var - som også i dag hvit-malte og de fleste av eldre dato, noen opp til 250 år og 9 av dem er fredet av Riksantikvaren og mange er vernet. Selv bor jeg i et fredet hus fra 1810 og som ble fredet i 1922 og skal være det første private hus som ble fredet her i landet. Huset er bygd i mursten med bindingsverk og bordkledning utenpå som er den samme som da huset ble bygd. -- Jeg må også nevne kirken som ligger på en bakketopp og godt synlig fra land og sjø. Den er 100 år i år og det skal feires stort. Vi har også nabokirken i Vestre Moland som ligger ca. 2 km mot Birkeland og den er fra 1100-års tallet og er en severdighet for besøkende og er hovedkirken for storkommunen.

Det er velregulerte gater med mange forretninger, de fleste i mindre format.

Sjøfartsby: Fra gammelt av var det stor aktivitet her med fire skipsverft som bygget og reparerte skuter. Arbeidsfolk strømmet til fra distriktene og befolkningen økte og det var ofte slik at tre familier bodde sammen i et lite Sørlandshus og husmødrene måtte skifte tørn på kjøkkenet for å koke maten. Foto fra havna i 1896 viser opptil 14 store og mindre fartøyer som ligger klar til avgang eller til reparasjon og det skaffet stor handelsvirksomhet med utstyr og proviant og det var til dels store handelshus som vi ser på de store bygningene langs havna. -- Daværende redere fulgte ikke opp i tide fra seil til dampskip og skipsverft og rederier opphørte etter hvert til i begynnelsen av 20-årene da det ble helt slutt. Dermed ble Lillesand liggende mer eller mindre i "dvale". Først i 30-årene ble det startet et rederi med en båt med ny eier.

Naturen: Innløpet til havna er forholdsvis smal, men båter som lå i opplag for en del år siden på opptil 135.000 tonn gled greit inn til

opplagsplassene i Tingsakerfjorden. Havna ligger lunt til for de fleste vinder, men s.o. kuling kan være lei for indre havn. Naturen rundt her er fin. For skisport er det opparbeidede løyper, et lite skitrekk, hoppbakke og lysløype. (Østlendingene sier det er Nordmarka nr. 2). Skjærgården er innbydende med masse små og store skogkledte øyer og ikke å glemme "Blindleia" som er kjent over det hele land. At turistene liker seg her går frem av de nærmere 2000 hytter som er i bruk om sommeren i skjærgården.

Storkommunen Lillesand: Først i 60-årene ble Lillesand slått sammen med Vestre Moland og Høvåg og etter en del diskusjon ble navnet Lillesand. Etter at Norton startet opp i 1964 med sine 228 ansatte, har det vært en stor vekst av innbyggere, sammen med to andre bedrifter med ca. 100 ansatte. I tillegg er det flere mindre bedrifter med 5 - 10 ansatte. Det har vært en stor økning i folketallet etter mitt møte med Lillesand, helst for stor synes jeg som liker småbyforhold. Politikerne vil ha 70 nye boliger til året og dette gjør at en blir fremmed i sin egen by. Før kjente alle alle. Det er mange innflyttere da det er populært å bo her. Flere har sitt arbeide i nabobyene og pendler daglig. Tilflytningen begynte allerede på slutten av krigen da evakueringen fra Finnmark foregikk og mange familier og enkeltpersoner bosatte seg fast, spesielt i Vestre Moland.

Fremtidens Lillesand: Det er vanskelig å spå, men jeg har tro på stedet som et trivelig sted å bo og arbeide. Til neste år er Agro Fellesslakteri i drift med ca. 80 arbeidsplasser og det ønskes velkommen på et lite sted som her. Men det er "skjær i sjøen" angående handel og jeg sikter da til Sørlandssenteret som kan bli en farlig konkurrent for stedet her da avstanden er kort, men handelsstanden har lagt opp sitt program for å beholde mest mulig av sitt publikum her på stedet.

Til slutt et lite utdrag skrevet av en Sandnesmann i "Lillesands-Posten" for noen dager siden. Han har sitt sommersted i Gamle Helle-sund og bodd der i 15 somre. Jeg siterer; Lillesand har kvalitet til å kunne bli Norges svar på Miami, Florida osv. med mange fine argumenter, storhotell, daglig trafikk med båttrute i Blindleia etc. Så har vi et hefte som er utlagt i alle forretninger, banker, postkontor etc. som innleder således; "Lillesand er kanskje den peneste og netteste av alle kystens vakre byer. Så velpleid og skinnende hvit at det er en fryd ..."

Vi har mange turister om sommeren her i Lillesand. En del av de fastboende synes det blir i meste laget, men de fleste liker å se fremmede mennesker med livlig trafikk i gater og butikker, og sang og musikk i gater og parker. Jeg sier ofte; Vi må unne å dele denne vakre landsdelen med våre medmennesker i to måneder av året og som kanskje bor i høyblokker i storbyer som kun ser solen i "dis" p.g.a. forurensning. Det må innrømmes at det var litt av en overgang den første tiden her, ukjent som jeg var. Det tok ikke lang tid med å få venner. Sangen har alltid vært i min interesse og jeg ble tidlig medlem av mannskoret og dessuten i andre foreninger.

Det var jo en ren tilfeldighet at det ble Lillesand som skulle bli min arbeidsplass, men jeg kan avslutte med å si at jeg har aldri angret. Her liker jeg meg godt sammen med min familie og mange venner.

Det kan gjerne tilføyes at innbyggertilveksten har økt i kommunen etter sammenslåingen i 1963 med 60%, til i dag 8 tusen.

Med vennlig hilsen

Arthur Dyrstad.

G Å R D S T U R.

Tirsdag 18. juli hadde Rosnesfolk gårdstur til Sandøybukta. Været var fint og ca. 35 stk. hadde møtt fram - med smått og stort. Også Karl hadde vi fått med. Vi savnet en del, både av de "innfødte" og de mer flyktige hyttefolk og sommergjester. Men dessverre er det jo slik at det ikke kan passe for alle, just den dagen.

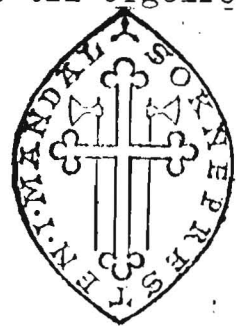
Men de som møtte fram koste seg. Alle bragte middagsmat med seg, for det meste grill-mat, eller annet som var lett å varme opp. Og så ble det kokt en dugelig kaffekjele, og god var den, det sørget Guttorm for. Ellers deltok noen med underholdning. En sang var skrevet for anledningen, og ellers deltok bl.a. Torborg og

Birgit med ting de hadde skrevet fra "gamle" dager. Historier ble fortalt og praten gikk livlig. Vi tror det er verdifullt å samles på denne måten. Folk som så vidt ser hverandre i den hektiske sommertiden, får anledning til å hilse på hverandre og bli bedre kjent. Og så gjenopplever vi litt gjennom historier og fortellinger, hvordan de hadde det i gamle dager. --- Dette var den første samling for Rosnesfolks vedkommende. Men vi var alle enige i at dette var gøy, det må vi gjøre om igjen neste år, og kanskje prøve å gjøre det litt bedre. Så ha det i tankene allerede nå, og så samles vi igjen en fin sommerdag i juli 1990.

mmmmmmmmmm

Også i år har det vært holdt utlodning med inntekt til orgelfondet og vi gjengir her resultatet:

Annkommat fra bok	kr 4086,-
Arbeid fra B. Haglund	" 1000,-
Lave fra H. O. Valvik, Himm.	
til mine omgivelser,	
Thomas Valvik, død 1976, \$75-	<u>452.70</u>
Tilskott til parkeringen Plus 5 (H&H) 5/6-89	<u>5538.70</u>



Rett trekning 2/6-89  
Astrid Braadland

Tak til alle som har hjulpet til!  
Helene Røthe Tjørstved og Ellen Kjerstad

## SMÅNYTT FRA ØYA

St. Hansaften var det en frisk og kald vind, og etter langvarig tørke var det få som våget å tenne bålene. Men festen rundt på gårdene gikk som før, med lek og moro. Og når natten stundet på var trafikken utover til Skjernøy stor, både av biler og folk som

ville se utover fjorden. Ja Nordfjorden var som før om årene stuvfull av båter av alle slag som beveget seg sakte begge veier. Men noen utbrytere var det jo som kjørte sikk-sakk mellom båtene. Fra Skjernøybrua var det litt av et syn å skue. -----



En sauetragedie utspant seg på Hellersøy i sommer. Noen gav beskjed om at en hund eltet sauer der ute. En kar kjørte ut og kom just i tide til å overraske noen i en båt som var i ferd med å søke ned en sau som var krepert etter at bikkja jagde den på sjøen. Denne gang slapp de ikke unna, men en kan jo undres over hva som har skjedd med sauer som forsvinner fra tid til annen. - Det er som folk tror at båndtvang for hunder ikke gjelder ute på holmene. Men det gjør det jo. Og i høyeste grad der hvor det finnes sauer. -----

Det har i vår og sommer vært et fint syn å se i skjærgården rundt øya. Vi har nemlig hatt besøk av en hel del med svaner. Flere har ligget inne ved bryggene rundt Farestad og Rosnes, hvor folk har kunnet gi dem mat. I Skjernøysund var det enkelte dager opp til 15 svaner som ble matet av folk i sundet. Flere av dem var svært tamme og noen praktfulle fugler, som vi håper at folk, og især båttrafikkantene, tar hensyn til. -----

Det har vært en enorm utfart til holmer og skjær nå i denne flotte sommeren. Det var båter å se på alle tenkeligste steder, selv på de ytterste skjær. Spesielt var Sandøybukta og Nodevikene yndede steder. Det ble talt over 30 båter i Sandøybukta en enkelt morgen, og storparten av dem hadde overnattet. Ja Rosnes har i sannhet gitt sitt bidrag til noen kjempefine friarealer som alle folk kan fryde og glede seg over.

Vi får fra 15. okt. ny prost i Mandal prosti, etter prost Stensager som går av etter oppnådd aldersgrense. Frank Inge Kolberg blir innsatt som prost i Skjernøy kapell søndag 22. okt. Vi får også ny organist etter Trine Krå som sluttet 1. juli. Allison Rudd blir ansatt fra 1. november

og hun blir innsatt som organist i Skjernøy kapell søndag 12. nov. Hun er engelsk, men har vært organist i Norge i 2 1/2 år. -----

Med hensyn til melkesalg i butikken - som vi skrev om i forr. nr. har vi fått opplyst at det ble solgt melk fra spann fra 1953. Det var spanner som kom ut fra meieriet i Mandal, men Helserådet var strikse, så salget foregitt hjemme hos Annie Kristiansen. ---

Vi gratulerer hjerteligst Mari Lovise Syvertsen, Y. Farestad og Audun Lande, Mandal som forlovet seg nå i sommer. -----

Likeledes gratulerer vi Bente og Sverre Gunnar Syvertsen med ei jente den 8. august. -----

20. aug. var det barnedåp på kappellet. Foreldre: Tom Inge og Lillian Dyrstad. Barnets navn: Kamilla. Vi gratulerer. -----

Vi ønsker Tove Laila og Tor Hugo Johansen, med barna Hilde og Tor-Odd velkommen tilbake til øya. De har kjøpt seg hus opp forbi veien i Bergstø på Berge. Han er mannskap på redningskrysseren og hun er i sykepleien. --

Det er museår i år. Det kan nok variere noe fra sted til sted, men på sine steder finnes de i tusenvis. De har gravd ganger og hull over alt ute i naturen. Det må være den uvanlig milde vinteren som gjør at de kan opp-tre i slike mengder. Nå, som det stunder mot høst gjelder det bare å holde kjellerdørene stengt så de ikke kommer seg inn i hus før vinteren. -----

Det er i år 5 nye skolebarn fra øya, nemlig; Ingvild Syrdal, N. Farestad, Anne Grethe Walvick, Dyrstad, Lise Greipsland, Bjørnar Christensen og Thomas Hansen, Valvik. Vi ønsker dem lykke til i deres ferd for å sanke kunnskap og visdom for å gjøre dem skikket til å møte de utfordringer som livet måtte by dem. -----

Søndag 10. sept kl. 15.00 arrangerer Skjernøy Historielag omvisning på Slotsborg i Valvik og til den såkalte Navnesteinen på Dyrstad. Ved Slotsborg vil Alf Pedersen stå for omvisningen og ved Navnesteinen Inger Lise Ånensen. Vi møtes ved veikrysset i Valvik kl. 15.00. Ta med mat og kaffe. Værforbehold.

#### Skjernøy Historielag.

---

Veien fra kapellet til Skjernøybrua er blitt nyasfaltert, så den er blitt flott. Men det som virkelig trenges er å utbedre veien fra toppen av Kapellbakken til Dyrstad. "Hometitten" over øya kan være en prøvelse for både bil og passasjerer når 'vaskebrettene' er på det verste. Og det er igrunnen så lite som skal til for å rette den ut og gjøre den litt bredere på enkelte steder. Og asfalt blir vel i lengden like rimelig som grus.-----

Det blir enormt med epler i år, især på eldre trær. Og helt frie for makk synes de også å være. Kanskje litt små p.g.a. tørken, men smaken skulle bli førsteklasses. Men det blir heller dårlig med pærer og plommer, mens det var normalt bra med hagebær. Og så blir det kolosalt med raunebær. Det kan jo tillegges forskjellig betydning, med hensyn til vinterens strenghet, men det har vel neppe noe særlig å bety.-----

Huset til Alf Salvesen på Ytre Farestad er solgt. Kjøper er en ung Søgnefamilie med et lite barn. De regner med å bosette seg der, men de vil ta det 'over lang' med oppussing og er foreløbig på jakt etter et sted de kan få leid, mens arbeidet pågår.-----

Minken har herjet i fuglekoloniene også i år. Tedna (terna) hadde, etter mange års dårlig erfaring, flyttet fra Kopperholmene til Stølsholmen i Ystevåa. Der hadde

en hel herskare slått seg ned. Egg la de og unger ble nok også ruget ut. Men så kom minken, og gjorde totalt rent bord. Det samme skjedde med småmåka (fiskemåka) på Kopperholmen. Så det er en kar det burde jantes på - hvor og når den måtte finnes. Merkelig nok har de helt tatt bort skuddpremiene på den, her i kommunen.-----

Vi kan alle være enige i at det har vært en fantastisk sommer. Helt fra 17. mai har det vært bra, med enkelte kjølige perioder inne imellom. 1. uken av juni var kjølig, men resten av måneden ble super-fin. Men det var juli som ble den virkelig flotte sommermåneden i år. Stille vær med sol og varme. Ikke de helt høye temperaturer, men omkring 20 gr. hver dag. Den siste skikkelige sommer var i 84, så dette føltes virkelig bra. Men det har sin pris. Det ble også svært tørt. De fleste brønner gikk tomme og flere fikk fylt dem fra tankbil. Men mange har borehull og der har ikke en sommer-tørke så stor inflytelse.-- Midt i juli gulnet bjørka og lauvet falt av. Men i slutten av måneden fikk vi noe regn som rettet opp mye. Det er merkelig å se den evnen naturen har fått til å fornye seg. Trærne som hadde mistet sine blader satte nye knopper da regnet kom, og nye blader sprang ut. De opplevde faktisk en ny syklus på ganske kort tid. Det var mest på lønnetrærne dette var markert, men også på bjørk og hasselmøtt. Først den 10. aug. fikk vi skikkelige regn som gjorde slutt på tørken, men ennå trenges det en masse nedbør for at det skal bli en ordentlig rotbløyte. Også august har vært fin, om enn ikke den store varmen. Men en flott og ekte god gammeldags sørlandsommer har det vært.--- Vi er nå inne i sept. og godværet fortsetter. Men det går unektelig mot høst. Vi sier takk for denne gang og er tilbake når det stunder mot jul.